

SOCIALDEMOKRATIET
REGION MIDTJYLLAND

ARBEJDSPROGRAM

2018 – 2021

**Vedtaget på
repræsentantskabsmødet
29. april 2017**

soc-midtjylland.dk

VI VIL DET SUNDE LIV

Vores sundhedsvæsen har i de seneste år oplevet en fantastisk udvikling. Færre dør af alvorlige sygdomme som kræft, og flere reddes efter et hjertestop for bare at give et par eksempler. Mange har også lært at leve et godt liv med en eller flere kroniske sygdomme, og vores sundhedsvæsen er blevet specialiseret, så vi kan behandle sjældne sygdomme.

Samtidig har vi fokus på de brede folkesygdomme hos bl.a. de praktiserende læger med gode resultater til følge. Patienternes tilfredshed med behandlingen er høj, og vi kan dokumentere en høj kvalitet i det behandlende sundhedsvæsen. Behandling af sygdom er imidlertid ikke nok, hvis vi skal have mere sundhed. Sundhed handler også om at leve sundt med masser af motion, mindre alkohol og helst uden rygning.

Det handler om at sikre livskvalitet for mennesker. Det kan lægerne ikke klare alene, men de kan sammen med mange andre professionelle på sundhedsområdet - både i kommuner, i praksis og på hospitalerne - hjælpe borgerne med at holde sig sunde og raske længere og forhåbentlig også forlænge livet.

Den udvikling er allerede i gang, hvor vi ser flere, der lever et længere liv og med flere gode og sunde leveår. Udviklingen skal imidlertid fortsætte, og vi ønsker fra Socialdemokratiet, at *alle* får del i den udvikling - også de resourcesvage, der generelt lever kortere tid og har færre raske leveår.

Socialdemokratiet ønsker at sætte fokus på forebyggelse af sygdomme samt egenmestring, således at borgerne bliver bedre i stand til eksempelvis at leve med kroniske sygdomme som diabetes og KOL. Det skal gøres sammen med kommunerne og almen praksis og kræver initiativer indenfor sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering.

Det kræver også, at vi er rede til at se på en anden måde at løse opgaverne på. Kan almen praksis f.eks. overtage opgaver på kronikerområdet og styrke indsatsen for at holde kroniske patienter raske, så de undgår indlæggelser på hospitalerne, og kan kommunerne overtage rehabiliteringsopgaver, så patienterne kan få et bedre tilbud i det nære sundhedsvæsen.

Det vil alt sammen gøre det muligt for flere borgere at leve et sundt liv uden mange indlæggelser på hospitalet, og hospitalerne får derved mulighed for i højere grad at fokusere på de svage patienter og andre, som har behov for hospitalsindlæggelse. Det er også en bedre måde at bruge ressourcerne i sundhedsvæsenet på, og det bliver der behov for i fremtiden, hvor vi skal hjælpe endnu flere ældre og børn til et sundt og godt liv.

Derfor vil vi:

- Styrke behandlingen og den forebyggende indsats for de kroniske patienter i almen praksis i et samarbejde med kommunerne og specialisterne på hospitalerne

- Styrke den rehabiliterende indsats af patienter i samarbejde med kommunerne
- Sætte fokus på egenmestring af kroniske sygdomme, herunder ved brug af telemedicin og patientuddannelse

ÉT SAMLET SUNDHEDSVÆSEN

Borgerne har en klar forventning om at møde sundhedstilbud af en høj kvalitet, uanset hvor i landet man bor og lever sit liv. Der er samtidig en forståelse for, at der kan være en betydelig rejsetid til netop det hospital eller den speciallæge, som kan give den rette hjælp, hvilket følger af den stigende specialisering af vores sundhedsvæsen.

Hospitalerne udvikler i stigende grad spidskompetencer på afgrænsede områder, mens funktioner og specialer samles på færre hospitaler med det formål at hæve kvaliteten i behandlingen. Den udvikling vil fortsætte i de kommende år, og det stiller krav til mere sammenhæng i sundhedsindsatsen på tværs af hospitalerne og på tværs af hospitaler, praksis og kommuner.

Socialdemokratiet vil arbejde for at sikre, at borgerne og medarbejderne på sundhedsområdet i regionen oplever, at der er ét samlet sundhedstilbud i Region Midtjylland. Det betyder bl.a., at hospitalerne skal arbejde tættere sammen end i dag og gensidigt understøtte udviklingen af spydspidsfunktioner, forskning og udvikling på alle regionens hospitaler.

Regionens universitetshospital i Aarhus har en nøglerolle i at sikre, at det faglige niveau og kvaliteten i diagnostik og behandlinger på alle regionens hospitaler er i top, sådan at der ikke er forskelle i kvaliteten af den behandling, man modtager, afhængigt af hvor man bor.

Et samlet sundhedsvæsen indebærer endvidere, at de sundhedstilbud, som borgerne møder i praksissektoren og i kommunerne, ligeledes er på et ensartet kvalitetsniveau. Det gælder f.eks. diabetesbehandlingen i almen praksis eller akutfunktioner i kommunerne i samspil med hospitalerne.

Organiseringen af vores sundhedsvæsen skal så vidt muligt understøtte, at vi i regionen har et samlet og sammenhængende sundhedsvæsen. Men vigtigst af alt, skal såvel den politiske som administrative ledelse have fokus på at skabe større sammenhæng og samarbejde imellem alle tilbuddene på sundhedsområdet i regionen - ligesom også samarbejdet imellem regionerne med fordel kan styrkes til gavn for patienterne.

Derfor vil vi:

- Arbejde for at skabe større sammenhæng og samarbejde imellem hospitalerne og imellem sektorerne på sundhedsområdet
- Arbejde for at udbrede de gode eksempler på det nuværende samarbejde mellem region, kommuner og praksis, f.eks. omkring rygestop og på hjerteområdet

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

- Fortsætte udviklingen af spydspidsfunktioner, som er med til at give vores regionshospitaller profil og øgede kompetencer, hvilket giver bedre rekrutteringsmuligheder og sikrer en høj kvalitet i behandlingen

ET STÆRKT UNIVERSITETSHOSPITAL FOR HELE REGIONEN

Aarhus Universitetshospital er hele Region Midtjyllands højtspecialiserede hospital og er samtidig lokalt hospital for borgerne i Aarhus by. Aarhus Universitetshospital har en meget vigtig rolle for hele regionens sundhedsvæsen.

For at Region Midtjylland nu og i fremtiden kan tilbyde den bedste behandling med den højeste kvalitet til alle regionens borgere og patienter, er det nødvendigt at der hele tiden satses og investeres i forskning og udvikling. Det er til gavn for hele regionen uanset geografi.

Forskning og udvikling foregår på alle hospitaler i Region Midtjylland, og vi vil arbejde hen imod, at forskning på regionshospitalerne styrkes og udvikles i et samarbejde mellem hospitalerne i hele regionen med Aarhus Universitetshospital i front som regionens højtspecialiserede hospital.

Sundhedsvæsnets i Region Midtjylland er konstant i konkurrence med andre hospitaler og regioner i Danmark og i Europa om at tiltrække de dygtigste læger, forskere og andre medarbejdere. Det er derfor af stor betydning, at vi kan tilbyde attraktive forskningsmiljøer og nye metoder i kampen om de dygtigste medarbejdere og de bedste og nyeste behandlinger.

Dansk Center for partikelterapi, som placeres i Aarhus, er et eksempel på, at et stærkt samarbejde mellem Region Midtjylland, Aarhus Universitet og Aarhus Universitetshospital med fokus på den høje kvalitet på kræftområdet i regionen kunne trække centret til Aarhus.

Med Socialdemokratiets medvirken har regionsrådet besluttet, at der skal udarbejdes en udviklingsstrategi for Aarhus Universitetshospital som højtspecialiseret hospital, så Region Midtjyllands sundhedsvæsen også fremover rummer et meget stærkt og højtspecialiseret universitetshospital, som kan måle sig med de bedste i Europa. Det betyder et eftersyn af alle højt specialiserede funktioner, fokus på forskning og udvikling af en række nye satsningsområder på Aarhus Universitetshospital.

Derfor vil vi:

- Sikre fortsat udvikling af Aarhus Universitetshospital til gavn for hele regionen
- Arbejde for at fremme forskning og udvikling på Aarhus Universitetshospital og tiltrække de dygtigste forskere og medarbejdere
- Udbrede forskningen til regionshospitalerne med det mål at etablere universitetsklinikker på alle regionshospitaller

MERE SUNDHED I DET NÆRE

De fleste borgere bliver færdigudredt og behandlet hos deres praktiserende læge, der igennem sit kendskab til patienterne er afgørende for at sikre kontinuiteten i patientforløbene samt en tryghed og tilgængelighed, som er enestående. Almen praksis er samtidig indgangen til hele sundhedsvæsenet og kan både afslutte de fleste patientkontakter på egen hånd og henvise patienterne videre i sundhedsvæsenet, hvor det er nødvendigt.

Det giver de praktiserende læger en nøglerolle i vores sundhedsvæsen, og behovet for dygtige praktiserende læger bliver kun større med tiden, hvor antallet af sundhedsydelse stiger, og hvor specialiseringen undertiden gør det svært for patienterne at navigere i sundhedsvæsenet. De praktiserende læger bidrager også til en effektiv udnyttelse af ressourcerne på sundhedsområdet, fordi de forebygger sygdomme og indlæggelser på hospitalerne m.v. Mere sundhed i det nære kan derfor også give mere sundhed for pengene.

Ud over læger og andre sundhedspersoner i privat praksis spiller også sundhedshusene en væsentlig rolle i det nære sundhedsvæsen. Region Midtjylland har flere steder i regionen i samarbejde med kommuner og praktiserende sundhedspersoner etableret sundhedshuse med stor succes, herunder i Grenå, Skive, Ringkøbing, Samsø, Skanderborg og Randers, og et nyt og ambitiøst Center for Sundhed er på vej i Holstebro. Der er ikke én formel for et sundhedshus, men typisk indeholder de regionale funktioner som jordemoderkonsultation, forskellige ambulatorier, blodprøvetagning m.v., og herudover praktiserende læger, fysioterapeuter og andre sundhedspersoner samt kommunale rehabiliteringstilbud.

Der er mulighed for at udvide og udbrede sundhedshusene til at rumme stadig flere funktioner til glæde for lokalbefolkningen – ikke mindst i områder med langt til nærmeste hospital. Borgerne slipper således for meget transport til hospitalerne – en transport, der i de seneste år er blevet længere i kraft af specialiseringen, hvor behandlinger samles på færre hospitaler.

Endelig giver udviklingen af det nære sundhedsvæsen mulighed for et forstærket samarbejde imellem kommuner, praksis og hospitaler med det formål at skabe bedre og mere sammenhængende patientforløb.

Derfor vil vi:

- Sikre at alle borgere har egen læge, og at tilgængeligheden til både praktiserende læger, speciallæger og andre sundhedspersoner på praksisområdet er god
- Gøre sundhedsindsatsen mere sammenhængende på tværs af sektorer, fordi det giver bedre patientforløb, færre genindlæggelser og mere sundhed for pengene
- Lægge flere udrednings- og behandlingsforløb ud til praksissektoren, så borgerne får flere tilbud i det nære sundhedsvæsen

- Udvide og udbrede sundhedshuse i regionen – primært der, hvor der er langt til nærmeste hospital

BEDRE LÆGEDÆKNING

Der er ikke en generel mangel på læger i Danmark eller i Region Midtjylland. Fordelingen af lægerne er derimod skæv, således at vi oplever lægemangel flere steder i landet – også i Region Midtjylland.

Selvom alle borgere i regionen er tilknyttet en praktiserende læge eller et lægehus, så har vi i perioder og i bestemte geografiske områder udfordringer med at tiltrække praktiserende læger uden for – og af og til også i – de store og mellemstore byer.

Det kalder på et fortsat fokus på at gøre det attraktivt at være praktiserende læge udenfor Aarhus midtby. De praktiserende læger er selvstændige erhvervsdrivende, og de har derfor selv ansvaret for at indrette og organisere deres klinikker og skabe attraktive arbejdsvilkår i disse. Regionen kan imidlertid understøtte udviklingen af en stærk faglighed i klinikkerne igennem et øget samarbejde med hospitalerne, ved praksiskonsulentordningen og ved at bidrage til udviklingen af relevante efteruddannelses tilbud i samarbejde med de praktiserende læger. Endelig kan regionen i særlige tilfælde stille lokaler og udstyr til rådighed for de praktiserende læger på markedsvilkår, hvilket gør det lettere at etablere sig som praktiserende læge i områder med udsigt til lægemangel.

Hvor det ikke kan lade sig gøre at tiltrække praktiserende læger på almindelige vilkår indenfor overenskomsten mellem regionerne og de praktiserende læger, kan regionen udbyde opgaven til private eller selv etablere en regionsklinik med det formål at sikre lægedækning til alle. Det har regionen gjort, og det vil vi gøre igen, hvis der er behov for det.

Det er tillige en udfordring at sikre lægedækning med praktiserende speciallæger, som der generelt er for få af udenfor hovedstadsområdet. Her har regionen en opgave i at udarbejde og løbende revidere den gældende speciallægepraksisplan, så der er den bedst mulige dækning af speciallæger i hele regionen.

Endelig er der også en skæv fordeling af lægerne på vores hospitaler. En del af den skæve fordeling kan forklares ved de meget forskellige niveauer for specialisering på hospitalerne, hvor især Aarhus Universitetshospital i kraft af sine mange specialiserede funktioner har behov for et relativt stort antal speciallæger; men der er på trods af dette forhold behov for at se på fordelingen af speciallægerne, så vi sikrer, at vi nu og i fremtiden har det fornødne antal speciallæger på alle regionens hospitaler. Derfor har vi indført et midlertidigt stop for flere ansættelser af speciallæger i Aarhus – ligesom det er sket i København og Odense – med det formål at sikre en bedre lægedækning i hele regionen og i landet som helhed.

SOCIALDEMOKRATIET REGION MIDTJYLLAND

Derfor vil vi:

- Arbejde for at gøre det attraktivt at være praktiserende læge overalt i regionen med særligt fokus på at sikre rekrutteringen af læger til lægedækningstruede områder
- Sikre en god fordeling af praktiserende speciallæger i regionen ved hjælp af speciallægepraksisplanen
- Fordele lægerne på vores hospitaler mere hensigtsmæssigt, således at alle hospitaler har de speciallæger, som de har behov for

HURTIG HJÆLP VED AKUT SYGDOM

Borgere, der pludseligt rammes af sygdom eller kommer til skade, skal have hurtig og kvalificeret hjælp, uanset hvor i regionen man befinder sig. Det er derfor vigtigt, at personalet, der møder patienterne, er kvalificeret og har erfaring med akut sygdom, ligesom det er vigtigt, at hjælpen når frem i tide.

Regionen har en bred dækning af ambulancer med kvalificerede reddere, som sikrer, at hjælpen når hurtigt frem. Hvis der er behov for det, sendes endvidere en akutbil med læge, sygeplejerske eller paramediciner, der kan starte – og i flere tilfælde afslutte – behandlingen på skadestedet. Hvis afstandene er lange, og der er brug for hurtig hjælp kan en af landets tre lægehelikoptere også tilkaldes, så patienten hurtigt kan flyves til eksempelvis hjerteafdelingen i Skejby.

I tillæg hertil har Region Midtjylland oprettet 25 førstehjælperkorps i tyndt befolkede områder, hvor der er længere til en ambulancestation. Førstehjælperne kan ofte indenfor få minutter nå frem med en livreddende indsats – f.eks. med en hjertestarter. Den gode præhospitale dækning giver tryghed og redder liv og førlighed for mange borgere, og i takt med, at der er blevet færre og mere specialiserede hospitaler med akutmodtagelser, har det været nødvendigt at styrke beredskabet.

Socialdemokratiet lægger vægt på, at en patient, der bliver indlagt akut, møder speciallæger, der hurtigt kan stille den rette diagnose og starte behandlingen på et højt fagligt niveau. I nogle tilfælde er der behov for et helt team af speciallæger og øvrigt personale for at sikre den bedste behandling. I andre tilfælde vil det være en god løsning at møde en læge, der er specialiseret i det akutte. I Danmark har vi endnu ikke et akutmedicinsk speciale, men Socialdemokratiet vil arbejde for, at vi i fremtiden har flere specialister i det akutte på vores hospitaler med det formål at styrke vores akutmodtagelser.

Mindre skader kan med fordel klares hos egen læge eller på en af regionens akutklinikker. Vi lægger vægt på, at der er et tæt samarbejde mellem de praktiserende læger og akutmodtagelsen på hospitalerne, så borgerne oplever det som ét system, der hænger sammen.

Derfor vil vi:

- Fastholde en bred dækning i regionen med akutbiler, lægebiler, ambulancer og lægehelikoptere, der giver tryghed

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

- Udvide antallet af livreddende førstehjælperkorps, så hjælpen kan nå hurtigt frem overalt i regionen
- Fortsætte etableringen af moderne akutmodtagelser med læger fra flere lægefaglige specialer samt læger, der er specialister i det akutte

LIGHED I SUNDHED

Uligheden i sundhed er et af de største problemer i vores samfund. Det er forkert, at mennesker med dårlige sociale vilkår også skal opleve at have et kortere liv og færre gode leveår, fordi vi har ulighed i sundhed.

Sundhedsvæsenet kan ikke løse problemet alene, men sundhedsvæsenet kan sikre, at effekten af den hjælp, borgerne får, når sygdom rammer, er den samme uanset patientens sociale status.

Socialdemokratiet arbejder for at sikre mere lighed i sundhed. Det betyder ikke, at alle skal have den samme behandling. Det betyder tværtimod, at det kan være nødvendigt med en ekstra indsats gennem en målrettet og opsøgende indsats fra sundhedsvæsenets side overfor nogle patienter med særlige behov.

Et eksempel på en gruppe, der har behov for en særlig indsats fra sundhedsvæsenet, er de udsatte gravide. Der er behov for, at vi tidligt finder de gravide, som har brug for ekstra hjælp i form af mere undervisning og et særligt fokus på tilknytning mellem moderen og barnet. Det er et højt prioriteret mål for Socialdemokratiet, at ingen børn skal fødes til ulighed i sundhed.

De praktiserende læger har tillige – og i samarbejde med kommunerne – et ansvar for at hjælpe de svageste patienter til et længere liv med flere raske leveår. Lighed i sundhed skal derfor fortsat være højt prioriteret i sundhedssamarbejdet på tværs af region, kommuner og praktiserende læger.

Derfor vil vi:

- Tilpasse behandlingen efter den enkeltes behov. Det giver mulighed for at give de svageste patienter et særligt tilbud, så de får samme effekt af behandlingen
- Styrke samarbejdet mellem region, kommuner og praktiserende læger i indsatsen for at forebygge sygdom hos de svageste stillede borgere, så også de kan få flere raske leveår

PÅ PATIENTENS PRÆMISSER

Hospitalet i Danmark har i mere end et årti været styret med et for stort fokus på udviklingen i aktivitet målt i eksempelvis antallet af operationer. Populært sagt har vi målt på – og afregnet hospitalet efter - hvor mange knæ, de har opereret, i stedet for at se på, hvor mange af patienterne der kan gå efter at have fået hjælp i sundhedsvæsenet. Det har betydet, at produktiviteten er steget,

SOCIALDEMOKRATIET REGION MIDTJYLLAND

uden at vi kan være sikre på, i hvor stort et omfang den øgede aktivitet har skabt tilstrækkelig værdi for patienterne.

Region Midtjylland har derfor besluttet at ændre den måde, vi styrer hospitalerne på, så vi stedet for måler hospitalerne på en række forhold, som skaber værdi for patienterne. Vi måler nu bl.a. på kvalitet, overlevelse, patientsikkerhed og hurtig udredning og behandling. Øget patientinddragelse er også blevet et mål for vores indsatser på hospitalerne, fordi vi ved, at en større inddragelse af patienter og pårørende giver bedre patientforløb.

Den overordnede vision er at skabe et sundhedsvæsen på patientens præmisser, og her er det helt afgørende at inddrage patienterne – og ofte de pårørende – i behandlingen og plejen, så vi altid er sikre på, at det vi gør, er på patientens præmisser. Det er ligeledes afgørende, at der er sammenhæng i behandlingen – også på tværs af sektorer.

Socialdemokratiet ønsker at understøtte og udvikle den nye måde at styre vores hospitaler på. Der er tale om en kulturændring, der kræver, at politikerne støtter op om en værdibaseret ledelse af hospitalerne. Vi skal turde vise tillid til vores ledelser og ansatte, så de kan fokusere på det, der skaber værdi for patienterne. Det kræver bl.a., at vi fjerner unødvendige krav til dokumentation, som ikke i sidste ende skaber værdi for patienterne.

Med et fokus på at reducere unødvendig dokumentation og kontrol, samtidig med at vi fjerner aktivitet, der ikke skaber værdi for patienterne, vil presset på vores medarbejdere blive mindre. Det er der behov for i en tid, hvor ressourcerne er knappe, men borgernes forventninger til, hvad sundhedsvæsenet skal levere, er store.

Derfor vil vi:

- Fortsætte udviklingen af en ny styring af hospitalerne i et patientperspektiv med fokus på det, der skaber værdi for patienterne
- Fjerne unødvendige krav til dokumentation og registrering på vores hospitaler
- Arbejde målrettet med inddragelse af patienter og pårørende for at skabe bedre patientforløb

LIVSKVALITET TIL DET SIDSTE

I sundhedsvæsenet skal vi have fokus på at give borgerne forudsætningerne for den bedste livskvalitet fra vugge til grav. Det betyder, at vi skal være dygtige og omsorgsfulde, lige fra vi hjælper et barn til verden på en af vores fødeafdelinger eller i eget hjem, og til patienten trækker vejret for sidste gang på et af vores hospitaler, i eget hjem eller på hospice.

Den græske filosof Hippokrates formulerede i lægeløftet, som stadig i dag afgives af alle dimitterende læger, følgende: "Sjældent helbrede, ofte lindre, altid trøste". I et sundhedsvæsen med meget fokus på

at behandle patienterne for deres sygdomme skal vi ikke glemme at have fokus på at lindre og trøste – ikke mindst, når patienterne nærmer sig livets ende, og yderligere behandling er formålsløs. Her skal vi have de rette tilbud til vores patienter. Tilbud som giver de bedste forudsætninger for livskvalitet – også når tiden tilbage at leve i ikke er lang.

For nogen er det mest trygge at være i eget hjem i den sidste tid, omgivet af pårørende og med hjælp og støtte fra en kommunal sygeplejerske, egen læge og evt. kontakt til et ambulatorium på et sygehus. For andre ender livet på et hospital, mens hospice er det rigtige tilbud for en tredje gruppe af patienter. Uanset hvilket sted, man tilbringer den sidste del af livet, skal det være trygt og sikkert, hvis man er syg og har behov for hjælp fra vores sundhedsvæsen.

Efterspørgslen på hospicepladser er et udtryk for, at flere patienter finder det trygt og attraktivt at komme på hospice, hvis der er et stort behov for pleje og omsorg ved alvorlig sygdom. Vi skal lytte til borgernes ønsker og arbejde for at udvide antallet af hospicepladser, hvis der viser sig at være behov for det; men samtidig skal vi prioritere den palliative indsats på vores hospitaler og i eget hjem, hvor langt de fleste mennesker ender deres liv. Alle steder skal vi være gode til at inddrage patienter og pårørende ved at tage de svære samtaler i tide, så patienterne får pleje og omsorg på egne præmisser og den bedst mulige livskvalitet – også i den sidste del af livet.

Derfor vil vi:

- Skabe trygge og sikre rammer for omsorg og pleje af døende patienter overalt i regionen
- Udvide antallet af hospicepladser, når der er behov for det og i takt med et øget statsligt tilskud til udvidelser
- Prioritere den palliative indsats til døende på vores hospitaler og i eget hjem i samarbejde med kommuner og praktiserende læger

ET LØFT TIL PSYKIATRIEN

Vi har et særligt ansvar når det gælder mennesker med psykisk sygdom og mentalt handicap. Vi lægger vægt på, at alle mennesker er lige meget værd, og vi skal hjælpe dem, som særligt har brug for det, fordi vi har et ansvar for os selv, for hinanden og for fællesskabet.

Uanset om sygdomme rammer på krop eller sjæl, så er målet at skabe det bedst mulige hverdagsliv. Det skal ske med respekt og værdighed som vores fælles fundament i et samfund, vi kan være stolte af.

Vi lægger vægt på, at der bliver givet samme hjælp til de, som bliver ramt af sygdom på krop, og de der rammes på sjælen.

Som det er nu, har psykiatriske patienter markant kortere levetid end alle andre i samfundet. Det skyldes blandt andet, at psykisk sygdom ofte overskygger fysiske symptomer og behov, som der ikke bliver gjort opmærksom på. Vi vil arbejde målrettet for at forlænge levetiden og forbedre livskvaliteten for psykisk syge, så der bliver større lighed i sundhed.

Det vil vi gøre ved at arbejde for, at der er større opmærksomhed på de fysiske sygdomme hos patienter, der er indlagt på en psykiatrisk afdeling, så deres almentilstand også bliver undersøgt. Psykisk syge patienter skal oftere opleve, at de både bliver tilset af læger, der arbejder med fysiske sygdomme, og læger med speciale i psykiske lidelser. Ligeledes kan mange patienter med fysiske sygdomme have fordel af at blive tilset af psykiatriens læger, så samarbejdet skal gå begge veje.

Region Midtjylland har taget hul på udviklingen med et forsøg med fælles akutmodtagelse på Regionshospitalet Randers. De foreløbige erfaringer er positive, og hvis forsøget lever op til forventningerne, vil Socialdemokratiet arbejde for at udbrede den fælles modtagelse til alle akuthospitaler i regionen.

Psykiske sygdomme skal desuden ligestilles med fysiske sygdomme på andre områder, fordi en psykisk lidelse kan være en lige så stor udfordring og omvæltning som en fysisk lidelse. Derfor vil vi arbejde for flere midler til psykiatrien. Det vil vi blandt andet gøre ved at prioritere området ved budgetforhandlingerne mellem regionerne og regeringen og ved at presse på for, at nye initiativer inden for psykiatrien finansieres via finansloven frem for midlertidige satspuljemidler.

For at forbedre forebyggelsen og behandlingen af psykiske sygdomme vil vi arbejde for, at forskningen inden for psykiatrien bliver styrket. Det skal blandt andet hjælpe med at afklare årsagen til, at tilgangen af patienter til psykiatrien fortsat er stigende. Og dermed give anvisninger på, hvordan aktiv forebyggelse kan bremse tilgangen.

Derfor vil vi:

- Arbejde målrettet med at forbedre sundheden og livskvaliteten samt forlænge levetiden for psykisk syge
- Arbejde for at skabe lige vilkår for behandling og finansiering af fysiske og psykiske sygdomme
- Arbejde for flere midler til forskning inden for psykiatrien
- Søge indflydelse på de nationale finanslovsforhandlinger for at få en økonomisk ligestilling af psykiske og fysiske sygdomme
- Styrke sammenhængen mellem behandlingen af fysiske og psykiske sygdomme til gavn for begge grupper af patienter
- Udbrede den fælles modtagelse for alle typer patienter til alle regionens akuthospitaler

DEN RETTE DIAGNOSE

Den rette behandling afhænger af den rette diagnose. Derfor er diagnosen et vigtigt første skridt på vejen, og det skal følges op af en behandling, hvor der tages udgangspunkt i den enkeltes ressourcer og gives størst muligt medansvar og indflydelse til borgeren.

Behandlings- og udredningsgarantien er en god rettighed for patienterne og har betydet et markant fald i ventetiderne. Det er vigtigt at fastholde grundprincippet om, at der er fri og lige adgang til behandling i det offentlige, og vi prioriterer de mest syge patienter og patienter med størst risiko for forværring af sygdommen først.

Derfor vil vi:

- Arbejde for fortsat hurtig diagnose og behandling af psykiatriens patienter
- Inddrage borgeren mest muligt i behandlingen

GODE NETVÆRK ER AFGØRENDE

Familie og venner er meget vigtige, når sygdom og handicap rammer. Det kan være svært at være tæt på, når sygdommen rammer, men det er samtidig ofte af stor betydning for behandlingen og vejen tilbage til en god hverdag, at borgeren holder kontakt og får støtte fra familie og venner.

Der er desværre mange, som er ensomme og ikke har familie eller venner, som kan inddrages. Men når der er mulighed for det, så lægger vi vægt på at få familie og venner inddraget bedst muligt i behandlingen og at støtte kontakten.

Der er mange ressourcer, vigtig viden og erfaring i de frivillige organisationer og netværk. De kan spille en vigtig rolle for de pårørende, og de kan med deres viden og erfaringer være med til at styrke behandlingen.

SOCIALDEMOKRATIET REGION MIDTJYLLAND

De pårørende og andre frivillige kan hjælpe patienterne på andre måder end personalet. Det er ikke en erstatning for personalet, men det kan være et vigtigt supplement i behandlingen.

Vi vil arbejde for at forbedre forholdene for pårørende på psykiatri- og socialområdet ved at støtte oprettelsen af støttegrupper for pårørende og ved at stille lokaler til rådighed for frivillige organisationer. For at ruste de pårørende bedst muligt vil vi desuden forbedre og udbygge mulighederne for uddannelse af pårørende i Region Midtjylland.

Derfor vil vi:

- Arbejde for et tættere samspil med familie og venner, når det kan støtte behandlingen
- Øge samarbejdet med de frivillige foreninger og netværk
- Arbejde for at styrke mulighederne for uddannelse af pårørende og patienter

BORGEREN I CENTRUM FOR ET STÆRKT SAMARBEJDE

Det er vigtigt, at der er et stærkt samarbejde omkring den enkelte borger, og at borgeren er centrum i samarbejdet. Det gælder de direkte relationer med personalet, og det gælder det indirekte samarbejde mellem de enkelte faggrupper og mellem regional og kommunal sektor.

Som indlagt borger – nu patient – er det væsentligt i så høj grad som muligt af blive inddraget i beslutning om behandlingsplan både under og efter indlæggelsen. Samarbejdet mellem patient og personale skal prioriteres meget højt. Der kan være helbreds-mæssige omstændigheder, der midlertidigt kan gøre, at personalet er nødt til at træffe beslutninger, men grundprincippet er, at patienten i så høj grad som muligt skal medvirke i beslutningsprocessen. Patienten er klart ekspert i sit eget liv og er den vigtigste person, sammen med sine pårørende, til at skulle leve med de trufne beslutninger om sin behandling efter en udskrivning fra et psykiatrisk hospitalsafsnit.

Det er afgørende for et godt resultat, at alle samarbejder og bidrager til behandlingen. Derfor lægger vi stor vægt på fortsat at styrke samarbejdet mellem regionerne og kommunerne og mellem alle de faggrupper, som bidrager til behandlingen. Socialdemokratiet vil samarbejde med kommunerne om at indføre udskrivningskoordinatorer, som skal sikre et sammenhængende forløb, når patienter udskrives fra psykiatriske sengepladser – på samme måde som det kendes fra de somatiske sygehuse. Derved er kommunen klar med en direkte opfølgning som f.eks. bostøtte, når patienten vender hjem.

Sundhedsaftalerne mellem regionen og kommunerne er et vigtigt redskab, som fortsat skal styrkes og udbygges. Mange psykiatriske patienter er både i kontakt med de praktiserende læger, kommunerne og den regionale psykiatri. Vi skal arbejde meget målrettet for, at der bliver et stærkere samarbejde om behandlingen på tværs af sektorer - f.eks. mellem regionspsykiatrien og de praktiserende læger. Herunder vil vi arbejde for større samarbejde mellem regionen og kommuner omkring patienter, der f.eks. modtager kommunal bostøtte eller som både har en psykisk lidelse og et misbrugsproblem.

SOCIALDEMOKRATIET REGION MIDTJYLLAND

Psykiatriens Hus i Silkeborg er et godt eksempel på et samarbejde mellem Region Midtjylland og Silkeborg Kommune, hvor der i et fælles hus samarbejdes på tværs om den enkelte patient. Socialdemokratiet vil arbejde for, at modellen bliver udbredt, og vi vil have et stærkt fokus på, at tilbuddet i hvert enkelt tilfælde tilpasses de lokale forhold. Nordvestjylland er på vej til at få sit eget Psykiatriens Hus i Holstebro i samarbejde med Holstebro, Lemvig og Struer kommuner, og Socialdemokratiet ser et tilbud i Aarhus Kommune som et naturligt næste skridt i udviklingen.

Derfor vil vi:

- Styrke samarbejdet mellem sektorer med patienten i centrum
- Etablere gode rammer for det tværfaglige samarbejde lokalt i regi af sundhedshusene eller eksempler som Psykiatriens Hus i Silkeborg og Nordvestjylland
- Foreslå brugen af udskrivningskoordinatorer når patienter udskrives fra psykiatriske sengepladser

ET VELUDDANNET PERSONALE OG DEN BEDST KENDTE BEHANDLING

Vi lægger vægt på, at der bliver endnu mere fokus på kvaliteten i behandlingen inden for det psykiatriske område.

Personalet skal have den rette uddannelse og løbende efteruddannes, så de kan være med til at udvikle og forbedre psykiatrien. Vi vil også arbejde for at forbedre rekrutteringen af nye medarbejdere til psykiatrien, da mange under uddannelse vælger området fra. Socialdemokratiet vil arbejde på bedre normeringer og i det hele taget at gøre psykiatrien mere attraktiv at arbejde i.

Psykiatrien lider i udtalt grad under mangel på især speciallæger, og Socialdemokratiet vil lægge stor vægt på at styrke områdets omdømme blandt de studerende, der skal vælge speciale. Samtidig vil vi have stærkt fokus på at øge og udnytte fagligheden blandt andre personalegrupper som psykologer og sygeplejersker, der allerede i dag gør en stor indsats. Nøgleordet er uddannelse, som skal suppleres med at nedbringe brugen af vikarer til større tryk for patienter og øvrigt personale.

Arbejdet med psykisk sårbare mennesker skal være baseret på viden om, hvilke typer af behandling der har den bedste virkning på de forskellige lidelser. Der har i de senere år været igangsat et arbejde med at indhente denne viden – eller evidens for behandlingen. Dette arbejde har bl.a. været igangsat af Sundhedsstyrelsen i et arbejde med at udvikle Nationale Kliniske Retningslinjer, hvor faglige eksperter i samarbejde med kommuner, regioner og statslige myndigheder har søgt efter belæg for mulige behandlinger indenfor forskellige udvalgte lidelser – herunder psykiatriske. Dette arbejde er ikke færdiggjort én gang for alle, men kræver regelmæssige revurderinger for at søge den nyeste viden.

Dette er et område, som Socialdemokratiet vil støtte. Ét af elementerne i de nævnte Nationale Kliniske Retningslinjer kan være indholdet af Danske Regioners pakkeforløb. Disse pakkeforløb blev i første

omgang udarbejdet for at sikre kvaliteten ved behandling af kræft og hjerteproblemer. Pakkeforløb er et behandlingsforløb, hvor indholdet og frister for behandling er beskrevet, så alle som udgangspunkt får et ens behandlingstilbud, hvis de får en diagnose.

Der er også blevet indført pakkeforløb på enkelte områder i psykiatrien. Desuden vil pakkeforløbene sikre ensartede behandlingsforløb med større overskuelighed for patienten. Der skal dog fortsat være mulighed for at tage hensyn til, at der kan være patienter, der har mere komplicerede behov, der ikke passer direkte ind i et pakkeforløb.

Derfor vil vi:

- Styrke uddannelse og efteruddannelse inden for psykiatrien og bruge alle personalegrupperes faglighed for at imødegå manglen på speciallæger
- Arbejde for at få indført flere pakkeforløb i psykiatrien
- Sikre sammenhængende og overskuelige forløb for patienterne med fokus på størst muligt samarbejde mellem patient og personale
- Øge fokus på gruppen af unge patienter, der kan være henvist til udredning og behandling for svære livsomstændigheder præget af f.eks. spiseforstyrrelser, selvskade, misbrug eller stress
- Sikre fagligt begrundede normeringer og nedbringe brugen af vikarer

ET SÆRLIGT FOKUS PÅ BØRN OG UNGE - OG TILBUD TIL NYE GRUPPER

Ventetiden for børn og unge lever nu op til udrednings- og behandlingsgarantien, og vi vil fastholde det stærke fokus og et højt niveau på området. Herunder være fleksible i forhold til familiernes behov.

Vi vil fortsat arbejde med at tiltrække nye studerende og medarbejdere til arbejdet med børn og unge, og fastholde de medarbejdere, der er ansat. Desuden vil vi arbejde for at inddrage flere relevante faggrupper, så børnepsykiaterne og andre faggrupper kan udnytte deres faglighed og tid bedst muligt. Vi løser ikke problemet ved privatisering, men ved at bruge ressourcerne bedre.

Vi finder det også vigtigt at arbejde for, at færre børn og unge får brug for psykiatrien. Vi lægger vægt på et samarbejde mellem regionen, kommunerne og de praktiserende læger om at forebygge psykiske problemer hos børn.

De senere år har vi set en ny gruppe af patienter, som kræver sit eget fokus i psykiatrien – hjemvendte krigsveteraner med ar på sjælen efter at have oplevet krigshandlinger på allernærmeste hold. Symptomerne kan vise sig hurtigt eller flere år efter hjemkomsten, og i alle tilfælde må samfundet være klar med den nødvendige hjælp. Socialdemokratiet vil arbejde for, at der i samarbejde med kommunerne skabes de fornødne tilbud til vores krigsveteraner.

Derfor vil vi:

- Arbejde fokuseret på at fastholde en kort ventetid for børne- og ungdomspsykiatrien
- Arbejde for en hurtig og effektiv overgang fra den regionale opgave med diagnosticering til de kommunale opgaver med opfølgende social indsats og uddannelsesstøtte
- Arbejde for at tiltrække og fastholde medarbejdere i børn- og ungepsykiatrien
- Samarbejde med kommunerne og de praktiserende læger om at forebygge psykiske problemer blandt børn og unge
- Sætte fokus på, at de mest syge børn bliver behandlet først
- Arbejde for passende tilbud til krigsveteraner med ar på sjælen

KRIMINALITET, MISBRUG OG SIKKERHED

Sygdom kan føre til kriminalitet. Det kan være et resultat af misbrug af narkotika eller andre misbrugsproblemer. Det kan også være et resultat af ikke at ville erkende sin sygdom og afvise hjælp, mens problemerne bliver værre og nogle gange ender i kriminalitet.

Regionen har en vigtig opgave i at sikre god behandling og sikker forvaring af retspsykiatriske patienter. Det er vigtigt både for patienterne og for resten af samfundet. Vi vil derfor arbejde for, at personalet i retspsykiatrien har mulighed for efteruddannelse, der kan hjælpe til at give bedre behandling og forvaring af patienterne.

Vi vil arbejde for at forbedre de fysiske rammer og aktivitetsmulighederne for patienter i retspsykiatrien, da det, at patienterne har noget at lave, forbedrer deres behandling og de ansattes arbejdsforhold.

Vi vil også styrke arbejdet med opsøgende teams for at sikre den rette behandling til de patienter, der er dømt til behandling i eget hjem. Regionen vil samtidig øge samarbejde med de kommunale medarbejdere, der kommer i kontakt med de retspsykiatriske patienter.

Patienter med dobbeltdiagnoser udgør en særlig udfordring, som Socialdemokratiet vil tage op og sætte ind på at løse. Dobeltdiagnosen udgøres af en psykisk lidelse og et misbrug, som patienterne ofte ender i, fordi det dulmer symptomerne fra sygdommen. Det stiller særlige krav til behandlingen, og vi vil arbejde for at indføre en intensiv indsats med bl.a. skærmede afdelinger for patienter med dobbeltdiagnoser.

Sikkerheden for personalet har været stærkt diskuteret de senere år og med god grund. Det skal være første prioritet, at regionens engagerede og højt kvalificerede personale trygt kan gå på arbejde uden at skulle frygte for den personlige sikkerhed. De fysiske rammer og personalenormeringen skal være i orden, men samtidig er det vigtigt at understrege, at det ikke er muligt at gardere sig fuldstændigt mod

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

udadreagerende patienter. En ny type institutioner til de sværeste patienter er en god løsning, og Socialdemokratiet støtter og vil skubbe aktivt på for, at de bliver etableret hurtigst muligt.

Derfor vil vi:

- Arbejde for at forbedre de fysiske rammer i retspsykiatrien med det mål at forbedre sikkerheden og øge aktivitetsmulighederne til gavn for behandlingen
- Styrke arbejdet med opsøgende teams for at sikre, at behandlingsdømte får den rette behandling
- Styrke indsatsen over for patienter med dobbeltdiagnoser
- Arbejde aktivt for etablering hurtigst muligt af en ny type institution til de sværeste patienter

VEJEN TILBAGE SKAL VÆRE KORTERE

Behandling af psykisk syge skal altid være det første trin mod at komme tilbage til et godt hverdagsliv og om muligt på arbejdsmarkedet. Der skal være fokus på muligheder for at fastholde et arbejde eller komme tilbage på arbejdsmarkedet, selv om sygdommen rammer.

Vi vil arbejde sammen med kommunerne for at sikre, at flere virksomheder tager imod personer med psykiske lidelser og deltager i udviklingen af det rummelige arbejdsmarked. Det er også vigtigt, at regionen selv som arbejdsplads gør plads til personer med psykiske lidelser.

Når mennesker med en psykisk sygdom får plads på arbejdsmarkedet, er det med til at nedbryde fordomme og myter om psykiske sygdomme. Det er en udvikling, som vi vil være med til at hjælpe på vej.

Det er altid vigtigt at gøre så lidt indgreb i hverdagslivet som muligt, når sygdommen rammer. Derfor vil vi arbejde for at bruge de nye teknologiske muligheder som f.eks. internet-psykiatri bedst muligt. Det gælder særligt i behandlingen af mildere sygdomme.

Derfor vil vi:

- Arbejde for, at flere virksomheder giver plads til psykisk sårbare
- Skabe flere arbejdspladser til psykisk sårbare i Region Midtjylland
- Arbejde for at bruge ny teknologi ved behandling af mildere sygdomme, hvor det er den bedste løsning

SPECIALISERET HJÆLP TIL DE SVAGESTE BORGERE

Regionen tilbyder specialiseret hjælp til handicappede borgere og borgere med en psykisk sygdom. Der er en række områder, hvor der kun er få borgere med samme diagnose, og det har stor betydning for

SOCIALDEMOKRATIET REGION MIDTJYLLAND

behandlingen, at der er personale, som kender deres særlige behov og symptomer. Det kan være svære eller sjældne handicap, svær psykisk sygdom eller andre problemer, der kræver en særlig indsats og et tæt samarbejde med psykiatrien.

Regionen tilbyder hjælp og botilbud til borgere med særlige behov efter aftale med kommunerne. Det drejer sig typisk om borgere, som har brug for særlig pleje og et botilbud, hvor der er personale med viden om netop dette område.

Vores mål er, at der skal være så høj kvalitet i de specialiserede botilbud som overhovedet muligt. Det betyder blandt andet at uddannelse af personalet er vigtigt, og vi lægger vægt på at give medarbejderne tid til at skabe stærke faglige miljøer og relevant uddannelse med fokus på netop de særlige behov, som borgeren har.

Vi arbejder også for, at der er et samarbejde mellem flere faggrupper, fordi det er med til at styrke behandlingen, så alle relevante hensyn bliver inddraget. En pludselig hjerneskade hos en voksen har for eksempel både fysiske og psykiske følger, og begge dele er vigtige i behandlingen.

Vi ønsker at give borgeren det bedst mulige tilbud. Det betyder, at vi lægger vægt på, at det er det rigtige tilbud på det rigtige tidspunkt til netop denne persons behov. Målet er at skabe en god hverdag for den enkelte, mens vi samtidig arbejder for at gøre borgeren så selvstændig og selvhjulpne som muligt.

Derfor vil vi:

- Have fokus på høj kvalitet og faglighed i tilbuddene på det specialiserede socialområde
- Arbejde for, at der bliver fokus på hurtig og specialiseret behandling af pludseligt opståede hjerneskader
- Arbejde for bedre rekruttering til det specialiserede socialområde ved at sikre bedre uddannelse og bedre arbejdsmiljø

PENGENE RÆKKER LÆNGERE MED FOREBYGGELSE

Udgifterne til socialområdet har været under pres i de seneste år og har været til stor debat. Vi vil arbejde for at ændre fokus, så man ikke kun ser på udgifterne her og nu, men også på de langsigtede effekter på borgerens livskvalitet og det videre behov for sociale tilbud. Udgifterne til specialiserede tilbud kan være en investering, der sikrer, at patientens behov ikke pludseligt vokser og bliver dyrt på lang sigt.

Regionen er leverandør af sociale tilbud, mens det er kommunerne, der afgør, hvilke tilbud borgerne skal have. Vi vil arbejde for en tættere dialog med kommunerne om behovene på det sociale område. Vi vil også arbejde for flere samarbejder mellem regionen og kommunerne, som ligner det samarbejde

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

der er omkring MultiFunC, der er et fælles botilbud, som regionen driver på vegne af Aarhus og Herning kommuner.

Vi vil arbejde for at synliggøre regionens specialviden. Som led i det vil vi for eksempel udbyde efteruddannelse af kommunernes personale på socialområdet. Det er der gode erfaringer med fra autismeområdet.

Regionen har et bredt befolkningsgrundlag og stor ekspertise inden for social- og psykiatriområdet. Derfor er der særligt gode forudsætninger for, at regionen kan tilbyde højt specialiserede tilbud til borgere med sjældne og svære handicap og psykisk sygdom.

En god og klar ansvarsfordeling samt sammenhæng mellem regionen og kommunerne på området vil være med til at sikre, at vi udnytter ressourcerne bedst muligt og giver borgerne de bedste tilbud. Der skal være et klart ansvar for de svageste.

Derfor vil vi:

- Arbejde for, at regionens socialtilbud drives fagligt og økonomisk bæredygtigt
- Arbejde for at synliggøre effekter af specialiserede tilbud både på kort og lang sigt, herunder både i forhold til livskvalitet og samfundsøkonomi
- Arbejde for øget forskning på det specialiserede socialområde
- Have en tættere dialog med kommunerne om behovene på det sociale område og arbejde for flere nye tilbud som f.eks. MultiFunC
- Igennem Danske Regioner og andre kanaler arbejde for, at regionerne skal have mere indflydelse på socialområdet

SOCIALDEMOKRATIET REGION MIDTJYLLAND

FLERE ARBEJDSPLADSER OG MERE UDDANNELSE

Socialdemokratiet lægger stor vægt på, at der målrettet arbejdes på at skabe og bevare en høj beskæftigelse. Regionen har en vigtig rolle, når det gælder om at sætte nye initiativer i gang, der kan udvikle regionens virksomheder og føre til, at de skaber flere arbejdspladser.

Region Midtjylland har et godt grundlag for at skabe vækst, fordi regionen både er hovedsæde for store internationalt konkurrencedygtige virksomheder og har mange små og mellemstore virksomheder. Tilsammen rummer det store muligheder for udvikling af vores region.

Regionen har især et stærkt udgangspunkt, når det gælder virksomheder inden for energi, miljø og fødevarerproduktion, og det skal vi bygge videre på. Socialdemokratiet lægger vægt på, at udfordringerne inden bl.a. klima og miljø ikke bare bliver løst, men også bliver brugt som løftestang for at skabe nye teknologier og indtjening. Det gælder i forhold til energi og miljø, velfærdsteknologi, vand, affald og mange andre områder. Det kan blive grundlaget for nye fremtidige arbejdspladser og indtjening, hvis vi arbejder målrettet med mulighederne.

BÆREDYGTIGHED SOM FREMTIDENS FORRETNINGSOMRÅDE

I Danmark er vi de kommende år udfordret af ændringerne i klimaet. Vandstanden i vores farvande er stigende, og nedbørsmængderne vil også øges. Den udfordring oplever kommunerne i Region Midtjylland også, og her kan vi skabe sammenhæng mellem de indsats, der er på tværs af kommunerne.

Et eksempel er klimatilpasningsprojektet "Coast to Coast Climate Challenge" hvor Region Midtjylland er projektleder for 24 delprojekter, der hver for sig skal bidrage til beskyttelse af værdier og arealer. Udover at løse de klimamæssige opgaver, som skal løses af hensyn til miljøet, giver det også ny viden og teknologiske fremskridt, så samfundsmæssige udfordringer kan blive morgendagens forretningsområder.

En vigtig opgave for Region Midtjylland er at medvirke til at skabe de bedst mulige betingelser for små og mellemstore virksomheder. Det gør vi ved at støtte nye tiltag, der skaber mere innovation, øger brugen af digitale løsninger og styrker iværksættere. Ved at understøtte disse områder er vi med til at sikre regionens virksomheder en bedre konkurrenceevne.

Industri og produktion er ikke en modsætning til videns- og servicefag. De to ting er hinandens forudsætninger, og vi skal både arbejde for at fastholde og styrke vores industriproduktion og samtidig styrke de kreative erhverv. Erkendelsen af, at videns- og produktionsarbejdspladserne hører sammen, medfører på en række områder, at flere virksomheder hjemtager produktioner samtidigt med, at der sættes forøget fokus på innovative og teknologiske løsninger.

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

Som Danmarks produktionsregion med en række store højteknologiske virksomheder og en række små og mellemstore underleverandører med meget specialiserede kompetencer trækker industrien eksporten og jobskabelsen i Midtjylland, også i en lang række serviceerhverv.

Regionen har en vigtig rolle, når det gælder om at få styrket virksomhedernes brug af viden og forskning. Regionen arbejder målrettet for at få sat nye initiativer i gang, der kan skabe en tættere kontakt mellem virksomheder og forskere, udviklingsmiljøer og rådgivere, der kan være med til at styrke fornyelse, forbedring og konkurrenceevne.

Derfor vil vi:

- Arbejde målrettet for at skabe flere jobs og større vækst
- Arbejde for nye bæredygtige løsninger vedrørende energi og miljø
- Bruge udvikling af ny teknologi inden for bl.a. velfærd, klima, miljø, vand og affald som en drivkraft for nye jobs og vækst
- Styrke en strategi der skal give både små og mellemstore virksomheder bedre adgang til de nyeste forskningsresultater
- Skabe et netværk af midtjyske virksomheder der kan fremme genbrug og bæredygtighed, samtidig med at det skaber midtjyske arbejdspladser
- Arbejde for, at der bliver flere iværksættere, og at de klarer sig bedre

ØGET SAMARBEJDE EN NØDVENDIGHED

Når vi skal udnytte vores muligheder for vækst kræver det en fælles og målrettet indsats og et godt samarbejde mellem offentlige og private parter, mellem regionale, kommunale og statslige parter og med virksomheder, organisationer, vidensinstitutioner og forskning. Regionen skal være en drivkraft for at få etableret og styrket samarbejdet på tværs og udnytte vores styrker i fællesskab. Regionen skal også være en drivkraft, når det gælder nytænkning og bæredygtighed.

Region Midtjyllands rolle som samarbejdspartner for de 19 kommuner i Midtjylland er vigtig, og det er en rolle, der fortsat skal udvikles. Regionen og kommunerne har sammen sat en fælles kurs for udviklingen med den regionale udviklingsplan. Målet er, at "I 2030 er Region Midtjylland en international vækstregion i et sammenhængende Danmark". Vi lægger vægt på, at vi i fællesskab udnytter vores muligheder bedst muligt, fordi sammen kan vi mere.

Derfor vil vi:

- Sikre regionen som fortsat drivkraft for nye samarbejdsprojekter, der kan skabe nye jobs og bedre konkurrenceevne
- Arbejde for at samle alle relevante parter i et stadigt tættere samarbejde for at finde fælles løsninger og styrke væksten

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

TURISME OG KULTUR I SAMARBEJDE SKABER ARBEJDSPLADSER

Regionen rummer et bredt udbud af natur, kultur, historie og mange oplevelsestilbud og attraktioner, der er et godt grundlag for at tiltrække turister. Det er vigtigt at bruge de muligheder, som udvikling af turisterhvervet indebærer, fordi det rummer store muligheder for flere arbejdspladser og vækst, som i høj grad også kommer regionens yderområder til gavn.

Socialdemokratiet finder det vigtigt at arbejde målrettet med fortsat udvikling af turismen, som kan være med til at løfte regionens yderområder, skabe nye arbejdspladser og vækst og tiltrække udenlandsk valuta til landet. Udover den direkte beskæftigelse skaber turisme også jobs i andre sektorer, da der er mange følgeindtægter for særligt andre serviceerhvervs omsætning og beskæftigelse.

Derfor vil vi:

- Understøtte initiativer, der kan styrke vækst og beskæftigelse - også inden for turismen i Region Midtjylland
- Arbejde for at skabe større samarbejde mellem offentlige og private parter om at udvikle turismen og skabe en stærk international profil
- Støtte udviklingen af uddannelse målrettet ansatte i turistbranchen

UDDANNELSE HELE LIVET

Region Midtjylland er en stærk region med nogle klare styrkeområder og mange muligheder, som vi skal udnytte. Men der er et stigende behov for uddannelse og viden, for at vi fortsat kan konkurrere med andre lande.

Uddannelse af borgerne i regionen er vigtigt for både den enkelte borger og virksomhederne og dermed for hele regionens fremtid. Uddannelse styrker både den enkelte borger og virksomhederne. Det giver samtidig større viden om samfundet og et stærkere demokrati. Socialdemokratiet vil i regionen arbejde for, at flere får en uddannelse som unge, og at flere får mulighed for efter- og videreuddannelse som voksne.

Vores mål er, at 95 % af alle unge skal gennemføre en uddannelse. Det kræver en målrettet indsats, specielt i forhold til de unge der ikke er uddannelsesparate. Socialdemokratiet vil derfor arbejde for en bedre sammenhæng i uddannelsessystemet og en reel uddannelsesgaranti. Derfor lægger vi vægt på, at regionen fortsat er med til at sikre praktik- og lærepladser både på sine egne arbejdspladser og ved at stille krav til de virksomheder, der udfører arbejde for eller leverer produkter til regionen.

Vi vil undgå ren markedsstyring af uddannelsesområdet og arbejde for andre modeller, der giver de unge i hele regionen gode uddannelsesmuligheder. Region Midtjylland skal fortsat støtte udviklings- og forsøgsaktiviteter på uddannelsesområdet med det mål at styrke kvaliteten, øge nytænkning og skabe

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

mere tilgængelighed i uddannelsessystemet. Regionen skal også fungere som en samlende kraft, der sørger for at øge samarbejdet og vidensdelingen mellem de mange forskellige uddannelsesinstitutioner i regionen.

Kravene på arbejdsmarkedet ændrer sig hele tiden, og for at virksomhederne og de ansatte kan følge med, er det vigtigt, at der er gode tilbud om efter- og videreuddannelse. Socialdemokratiet lægger meget stor vægt på, at Region Midtjylland skal være med til at sætte initiativer i gang, der kan styrke efter- og videreuddannelse. Det gælder i særlig grad for dem, som ikke har fået en ungdomsuddannelse, eller som har en kort uddannelse.

Derfor vil vi:

- Arbejde for, at der bliver sat mere efter- og videreuddannelse i gang i hele regionen og at især ufaglærte og kortuddannede får mere uddannelse
- Støtte forsøgs- og udviklingsaktiviteter på uddannelsesområdet, der får flere unge til gennemføre en uddannelse
- Arbejde for at erhvervsskolernes image som leverandører af medarbejdere med høje kompetencer styrkes væsentligt
- Have fokus på at øge mulighederne for at komme i mesterlære og blive voksenlærling, evt. i samarbejde med Vækstforum
- Øge fokus på de kreative uddannelser
- Fortsat bruge sociale klausuler for at sikre lærepladser og imødegå social dumping

GODE FORBINDELSER OG SAMMENHÆNG I DEN KOLLEKTIVE TRAFIK

Gode transportmuligheder er vigtige for en velfungerende region. Det har betydning for at drive virksomhed og er dermed vigtig for at skabe vækst i et område. Det har betydning for bæredygtigheden, hvor man oplever, at miljøet bliver belastet af forurening fra transport. Endelig har det også betydning for bosætning, turisme og kulturelle begivenheder.

Der er meget forskellige udfordringer og behov, når det gælder transport. Midtjylland er arealmæssigt den største region og dækker samtidig over områder, der primært bliver brugt til landbrug, mens andre områder er præget af hektisk byliv. Derfor er behovene for indsatsen også vidt forskellige. Nogle steder har man brug for at aflaste vejnettet, og andre steder ønsker man, at det bliver brugt mere.

En sammenhængende region, som binder os sammen med omverdenen, er derfor vigtig, og Socialdemokratiet ser især et behov for en indsats på fire hovedområder.

1. Det er vigtigt at få udviklet og forbedret E45-motorvejen mellem Kolding og Randers gennem en udvidelse til 6 spor på hele strækningen.

2. Rute 26, som binder Region Midtjyllands hovedby og det vstdanske kraftcenter (Viborg og Aarhus) sammen, skal udbygges til en højklasset vej/motortrafikvej.
3. Jernbanen skal elektrificeres fra Fredericia og nordpå, så hele Danmark er bundet sammen med resten af Europa og det øvrige Norden med el-tog.
4. Kattegatforbindelsen er vigtig, da den vil være med til at binde Danmark sammen og dermed skabe yderligere udvikling i Region Midtjylland. Den vil mindske afstanden mellem to af Danmarks vækstcentre og bringe hovedstaden tættere på alle dele af Midtjylland. En sådan forbindelse vil derfor skabe arbejdspladser både på kort og langt sigt.

Privatbilisme og offentlig transport er ikke hinandens modsætninger, men kan understøtte hinanden. Socialdemokratiet ser gerne, at man øger mulighederne for at kombinere den kollektive trafik med private transportmidler som personbiler og cykler. Den letteste måde at komme fra A til B kan ofte være ved selv at køre et stykke i et privat transportmiddel og derefter skifte til den offentlige transport. Vi mener, at man underbygger dette samspil bedst ved at udbygge parkeringspladser og cykelpladser i nærheden af den kollektive trafik, så der er nem mulighed for at skifte transportmiddel.

Den kollektive trafik er vigtig for regionen på flere måder. I tætbefolkede områder kan det være en aflastning af vejnettet, mens alternativ offentlig transport i yderområderne skaber forbindelse til resten af regionen. Desuden er kollektiv transport miljøvenlig og bæredygtig. Regionen har ansvaret for de busser, der kører imellem de store byer. Socialdemokratiet mener, at det er vigtigt med en sammenhængende kollektiv trafik. Målet er at undgå lange ventetider, når man skifter transportmiddel. Vi vil være en pendlervenlig region.

Derfor vil vi:

- Arbejde for at få fuldført de fire indsatsområder på E45, rute 26, elektrificering af jernbanen og opførelse af en fast Kattegatforbindelse
- Fortsat sikre, at den kollektive trafik har høj kvalitet og kører til tiden
- Forsøge at sikre en pendlervenlig offentlig transport med korte ventetider på trafikknudepunkter
- Fortsat arbejde for en miljøvenlig kollektiv trafik
- Arbejde for bedre mulighed for at skifte mellem transportformer

FORURENET JORD SKAL RENSES

Indsatsen over for jordforurening er en regional opgave. Formålet er at sikre rent drikkevand og sundhed for borgerne. Opgaverne er lovbestemte og består i at kortlægge, undersøge og oprense forurenet jord. Der er et stort antal forurenede grunde i Region Midtjylland, og det er ikke muligt at sætte ind overalt på samme tid. Derfor må man prioritere, så de mest miljø- eller sundhedsskadelige forureninger bliver taget først.

SOCIALDEMOKRATIET REGION MIDTJYLLAND

Socialdemokratiet i Region Midtjylland mener, der bør renses op ved Høfde 42 (Harboøre). Men med de midler, der hidtil har været afsat til oprensning, vil det tage årtier inden alle grunde og arealer er renses. Derfor mener vi, at staten må træde til. Det vil vi arbejde for, når der i næste periode skal forhandles om en løsning med regeringen.

Derfor vil vi:

- Prioritere rensning af jorden på de mest miljø- eller sundhedsskadelige grunde først
- Arbejde for at staten påtager sig sin del af ansvaret for at få renses op ved Harboøre Tange

REGIONALT KULTURSAMARBEJDE SOM EN FØLGE AF "KULTURREGION 2017"

Socialdemokratiet tager erfaringer og oplevelser fra Kulturhovedstad 2017 med os i form af et højnet kunstfagligt niveau med stærke faglige netværk og nyskabelser i den kunst og kultur, der produceres og præsenteres i regionen i et styrket produktionsmiljø.

Som et væsentligt led i forberedelserne til Aarhus 2017 er der etableret et omfattende regionalt samarbejde inden for Region Midtjylland. Det er dels et samarbejde mellem de 19 kommuners kulturforvaltninger, dels et samarbejde, der også involverer institutioner, foreninger og kunstnere m.v. Dette samarbejde skal videreføres i årene efter 2017 i tæt dialog mellem Region Midtjylland og de 19 kommuner og sikre et varigt aftryk. Der skal blandt andet arbejdes videre med planer om etablering af en markant, tilbagevendende regional kulturrent/række af events af internationalt format.

Region Midtjylland har ydet en aktiv rolle i forhold til at styrke samarbejdet på kulturområdet, hvor der nu er etableret regionale netværk for museer, musikskoler, billedkunstnere, børnekultur og scenekunst. Regionen har en vigtig rolle med fortsat at støtte samarbejde og udviklings- og forsøgsprojekter på kulturområdet. Socialdemokratiet vil arbejde for en ændring af lovgivningen, så regionerne får adgang til at føre en mere aktiv og fremadrettet kulturpolitik. Herunder skal regionerne have lov til at kunne støtte driften af kulturelle tilbud, og regionerne skal have flere midler til at støtte kultur.

Derfor vil vi:

- Udnytte titlen "Aarhus Europæisk Kulturhovedstad 2017" til at udbrede det internationale kendskab til hele regionen – også efter 2017
- Støtte udviklings- og forsøgsprojekter og arbejde for et styrket samarbejde på kulturområdet med Europæisk Kulturhovedstad 2017 som løftestang
- Arbejde for at øge regionens midler og beføjelser på kulturområdet

KULTUR SOM LØFTESTANG FOR SAMARBEJDE OG SUNDHED

I Region Midtjylland ses kulturpolitikken som en integreret del af erhvervs- og udviklingspolitikken. Og som et redskab til udvikling af et direkte samarbejde med og mellem kommuner og kulturinstitutioner i hele regionen.

Regionen har mulighed for at facilitere samarbejde og netværk, hvor det er aktørerne selv, der via dette samarbejde hjælper hinanden til at blive bedre, dygtigere til og klogere på deres arbejdsområde. Vi har støttet etablering af netværk på museumsområdet, på området for scenekunst, på musikområdet og på børne- og ungdomskulturområdet, mens der er et potentiale for at styrke netværk og udvikle det regionale miljø på billedkunstområdet

Der skal være plads til kunst på nye sygehusbyggerier, da det øger livskvaliteten for patienter og besøgende på vore hospitaler. Sundhedsfremmende aktiviteter i et samspil mellem kultur og sundhedsområdet er noget, der er stigende fokus på i hele den vestlige verden. Specielt i forhold til mental sundhed.

WHO har forudsagt, at halvdelen af alle sygdomme i den vestlige verden i 2020 vil have rod i stress, angst, depressioner, fobier m.m. Disse udfordringer peger på, at vi må finde nye måder at arbejde med sundhed på – f.eks. ved at undersøge, om kultur som musik, litteratur, drama og billedkunst kan bruges til at fremme den mentale sundhed og som en form for værktøj i både forebyggelses- og helbredelsesprocessen.

I Region Midtjylland har vi blandt andet Læseforeningen, der arrangerer og faciliterer læsegrupper for udsatte grupper - heriblandt narkomaner og fængselsindsatte. Vi har KOL-kor i Aarhus og Skanderborg, musikundervisning for ADHD-børn, hospitalsklovne, Museum Ovaraci og de nye hospitalsbyggerier, der fokuserer på integration af kunst og natur i byggeriet. Socialdemokratiet ønsker at styrke denne indsats, da kunst er med til at skabe et godt miljø og med til at helbrede.

Derfor vil vi:

- Arbejde for en dialog med den lokale afdeling af Billedkunstnernes Forbund med henblik på at få etableret et netværk indenfor billedkunst
- Arbejde for, at kunsthallerne i regionen kan være med til at spille en rolle i forhold til udviklingen af et regionalt billedkunstnerisk miljø
- Arbejde for at udbrede kunst og kultur som en integreret del af sundhedsområdet

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

GODE REGIONALE ARBEJDSPLADSER

Region Midtjylland er en stor arbejdsplads med mange tusinde medarbejdere. Medarbejderne har masser af ressourcer, ideer og holdninger til det, de bruger deres hverdag på. Det skal vi udnytte, og medarbejderne skal derfor have indflydelse på deres arbejde, og deres ideer og ressourcer skal bruges aktivt til at udvikle kvaliteten af ydelserne. Regionen vil samarbejde med medarbejderne om at finde løsninger, så borgerne fortsat vil kunne opleve engagerede og kompetente medarbejdere, der anerkendes for deres indsats.

EN ATTRAKTIV ARBEJDSPLADS

Eftersom regionen har så mange forskellige medarbejdere, er der også mange forskellige behov og forventninger om, hvad der er en god arbejdsplads. Den offentlige sektor kan og skal ikke konkurrere med den private sektor om lønninger, og Region Midtjylland skal derfor konkurrere på arbejdsvilkår, kompetencer og spændende arbejde for på den måde at være en attraktiv arbejdsplads. Vi vil arbejde for, at regionen fortsat skal være en mangfoldig og rummelig arbejdsplads.

Offentligt ansatte har en udvidet ytringsfrihed, og Socialdemokratiet vil have særlig opmærksomhed på, at reglerne bliver overholdt. Vi har brug for, at medarbejderne trygt kan dele deres viden om de velfærdstilbud, Region Midtjylland leverer. Det er den bedste vej til at sikre borgerne de optimale tilbud og en positiv udvikling af vores arbejdspladser.

MEDARBEJDERNE SOM RESSOURCE

Socialdemokraterne ønsker en stærk offentlig sektor med velkvalificerede og engagerede medarbejdere. Det er det, der bedst sikrer borgerne en god service. Medarbejderne er regionens vigtigste ressource. Det er en afgørende forudsætning for at løse Region Midtjyllands opgaver, at vi har personale nok, og at personalet er engageret, kompetent og glad for deres arbejde. Medarbejderne skal derfor også have bedre mulighed for at udvikle deres kompetencer gennem videreuddannelse.

Det er et alvorligt problem for både patienter og medarbejdere, når der mangler personale i sundhedsvæsenet. Derfor skal Region Midtjylland fremstå som en attraktiv arbejdsplads for at forbedre rekrutteringen. Desuden skal der fortsat være gode muligheder for at uddanne sig til et job i sundhedsvæsenet, og det er derfor vigtigt at opretholde uddannelses tilbud i hele regionen.

Derfor vil vi:

- Sikre medarbejderne indflydelse på beslutningerne i regionen
- Give medarbejderne ansvar og inddrage deres ressourcer og ideer i udvikling af arbejdet
- Styrke mulighederne for efteruddannelse og kompetenceudvikling
- Styrke ledelsens arbejde med arbejdsmiljø
- Styrke arbejdspladsernes sociale ansvar i forhold til sygdom, personlige problemer, midlertidig nedsat arbejdssevne m.v. og arbejde for mangfoldighed på arbejdspladsen